

SZAKÁL ANNA

BTK Néprajztudományi Intézet, Folklor Osztály, tudományos munkatárs

Intézeti szoba száma: B. 8. 28.

Email cím: szakal.anna@abtk.hu

Nyelvtudás: angol, német

Tudományos fokozat: PhD

Kutatási területek, kulcsszavak: az erdélyi népköltészeti gyűjtés kezdetei (1830–1870), értelmiségi kapcsolatháló, erdélyi protestáns kollégiumok, erdélyi unitárius lelkészek, tanítók mikrovilága, szövegfolklorisztika, archívumok, hagyatékok, értelmiségi egodokumentumok

Születési hely, idő: Budapest, 1982. május 24.

MTMT: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10052994>

TANULMÁNYOK

- 2016 PhD (A disszertáció címe: *Egy 19. századi gyűjtőhálózat mint kutatási probléma. A Vadrózsák lehetséges megközelítési irányai.* Témavezető: Keszeg Vilmos. Minősítése: summa cum laude.)
- 2009–2012 PhD-képzés (MÖB-ösztöndíjasként) Babeş–Bolyai Tudományegyetem BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Hungarológia Tudományok Doktori Iskola, Kolozsvár
- 2005–2010 ELTE BTK, filmelmélet és filmtörténet szak
(A szakdolgozat címe: *A mérnök karakter megjelenése és változása az 1950-es – 1970-es évek magyar játékfilmjeiben.* Témavezető: Gelencsér Gábor)
- 2004–2010 ELTE BTK, néprajz szak
(A szakdolgozat címe: *A Vadrózsák gyűjtőhálózata Kriza János leveleinek tükrében – Tiboldi István példáján keresztül.* Témavezető: Bárth Dániel)
- 2001–2007 ELTE BTK, magyar nyelv és irodalom szak
(A szakdolgozat címe: *Tiboldi István meséi.* Témavezetők: Szilágyi Márton, Gulyás Judit)

SZAKMAI TAPASZTALAT

2021– Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet, Folklor Osztály, tudományos munkatárs

- 2018–2021 MTA BTK Néprajztudományi Intézet, MTA prémium posztdoktori ösztöndíjas
- 2018–2023 MTA–ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport, tudományos munkatárs
- 2017 MTA BTK Néprajztudományi Intézet, „Kelet-Nyugat” Vallásetnológiai Kutatócsoport, tudományos segédmunkatárs
- 2012–2013 Néprajzi Múzeum, kulturális szervező
-
- 2009 Magyar Nemzeti Filmarchívum, Budapest – szakmai gyakorlat
- 2007 Balázs Béla Filmstúdió, Budapest – szakmai gyakorlat
- 2006 Szabadkai Városi Múzeum – nyári múzeumi gyakorlat
- 2006 Néprajzi Múzeum, Etnológiai Adattár, Film- és Videógyűjtemény, Budapest – nyári múzeumi gyakorlat

OKTATÁS

- 2019/2020 őszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2018/2019 tavaszi félév Magyar és összehasonlító folklorisztika (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, BA III. év, 24 órás gyakorlat)
- 2018/2019 őszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2017/2018 tavaszi félév Forrásismeret (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium)
- 2016/2017 tavaszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2015/2016 őszi szemeszter Tudománytörténet, tudományelmélet (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium, Tompos Krisztinával közösen)
- 2014/2015 tavaszi szemeszter Történeti folklorisztika (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium, Ilyefalvi Emesével közösen)

2012/2013 őszi szemeszter	Szóbeliség és írásbeliség (PTE BTK Néprajz – Kulturális antropológia Tanszék, MA I. év, előadás)
2011/2012 tavaszi szemeszter	Történeti szövegfolklorisztika (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, BA III. év, szeminárium)

KONFERENCIA-ELŐADÁSOK

2023. november 21. konferencia-előadás Tartuban Vargha Katalinnal közösen. (Szervező: Estonian Literary Museum, Folklore Department.) Az előadás címe: *The ARP data repository and an experiment in archiving contemporary folklore.*
<https://folklore.ee/ri/fo/konve/2023/ungari/>
2023. október 5. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Kőváry László az 1840–50-es évek értelmiségi köreiben.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/314>
2023. szeptember 22. konferencia-előadás az *Akik előttünk jártak – 133 év unitárius nagyjai a gyűjteményekben őrzött források tükrében* című konferencián, Budapesten Az előadás címe: *Barát és gyűjtőtárs. Kiss Mihály és Kriza János kapcsolata.*
<https://www.unitarius.hu/megnyilt-a-szervet-mihaly-egyhazi-kulturalis-kozpont/>
2023. június 8. konferencia-előadás a SIEF-en, Brnóban, a *Skating on thin ice: methodological and ethical issues in research on Cold War ethnology and folkloristics* elnevezésű panelban. Az előadás címe: *An excellent folklorist as well as a tyrant: the controversial career of a Hungarian folklorist in Socialist Romania.*
<https://www.siefhome.org/downloads/congresses/sief2023/sief2023programme.pdf>
2023. április 13–14. Hozzászólás a *Műfajok, rendszerek, adatbázisok: Mérlegen a folklorisztika alapfogalmi* című konferencián. A hozzászólás címe: *Cédulaarchívumok a BTK Néprajztudományi Intézet Adattárában.*
2022. október 7. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Lebetőségek, határok és a személyes attitűd szerepe 20. századi erdélyi néprajzkutatók pályaalakulásában.*

<http://www.kjnt.ro/infoteka/300>

2022. szeptember 27. előadás a Kőrösi Csoma Társaság *Diószegi Vilmos emlékülésén*. Az előadás címe: *A Néprajztudományi Intézet Adattárában található Diószegi Vilmos-hagyaték*.

2022. június 15. konferencia-előadás Reykjavíkban a *RE: 22 Nordic ethnology and folklore conference-en* (Reykjavík, Izland, rendező: University of Iceland). Az előadásom címe: *Possibilities, boundaries, and personal attitudes of ethnographers from Hungarian minority in Ceaușescu-era Romania*.

<https://www.ethnofolk.org/programme#11606>

2022. június 3. konferenciaelőadás a *Lower clergy and local religion in 16th–20th century Europe* című konferencián (Budapesten, az MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport szervezésében). Az előadásom címe: *Possibilities and forces in the lives of Unitarian priests in 19th-century Transylvania*.

<https://neprajz.elte.hu/content/lower-clergy-and-local-religion-in-16th-20th-century-europe.e.3164>

2021. október 22. konferencia-előadás Kolozsváron a *Kutatászemléleti kérdésvetések a romániai magyar néprajzkutatásban* című tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Az útleírások szerepe a népköltészeti gyűjtések történetében. Gálfi Mihály esete*.

<http://www.kjnt.ro/infoteka/287>

2020. okt. 2. konferencia-előadás Budapesten, a *Papok a 18–20. századi lokális közösségekben – Történetek találkozása* című konferencián (Szervező: MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport – ELTE BTK NI Folklore Tanszék). Az előadás címe: *„jaj annak a belső embernek, akit nem szeretnek a hívei” A részeges lelkészek megítélése a 19. századi erdélyi unitárius falvakban*.

[Történetek találkozása – beszámoló a konferenciáról – MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport](#)

2019. okt. 18. konferencia-előadás Kolozsvárott, a *Szemléletek, módszerek, intézmények a romániai magyar néprajzkutatásban* című konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME

- Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Önfejű unitárius lelkész – innovatív néprajzi gyűjtő. Egy erdélyi unitárius lelkész működése az 1840–60-as években.*
<http://www.kjnt.ro/FILE/2019-10-18-Tudomanytortenet%20konferencia.pdf>
2019. április 16. konferencia-előadás Santiago de Compostellában a SIEF-en a Narratológia 2. panelben (*Tracking changes on the margins of texts and written culture*) Az előadás címe: *István Tiboldi a bad collector from the 19th century*
<https://www.nomadit.co.uk/conference/sief2019#7160>
2019. jan. 30. konferencia-előadás az MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztika Kutatócsoport bemutatkozó tudományos ülésén. Az előadás címe: *Egy 19. századi erdélyi unitárius lelkész pályafutásának társadalomtörténeti és folklorisztikai tanulságai.*
<http://histfolk.elte.hu/blog/2019/01/>
2018. október 19. konferencia-előadás Kolozsváron *Korszakok, életművek, események és eredmények a romániai magyar néprajzkutatásban* (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi, MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság, EME Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály). Az előadás címe: *Kovács Ágnes és a Vadrózsák.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/232>
2018. október 4. konferencia-előadás Budapesten az *Értelmezés, hatás, utóélet. Arany János és a nép költészete* című konferencián (MTA BTK Néprajztudományi Intézet). Az előadás címe: *Arany János és az erdélyi népköltészet.*
https://nti.btk.mta.hu/images/hirek/Arany_konf_meghivovegleges.pdf
2018. május 24. konferencia-előadás Budapesten az ÚNKP-konferencián. Az előadás címe: *Azonos cél – eltérő folklórkonceptiók.*
<https://www.elte.hu/content/unkp-zarokonferencia.e.10105>
2017. november 16. konferencia-előadás Budapesten a III. *Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet* című konferencián (rendező: ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete, Magyar Nyelvtudományi Társaság). Az előadás címe: *A Vadrózsák gyűjtőköréhez kapcsolható szövegek a folklorisztika, a társadalomtörténet és a dialektológia határán.*
http://nyelvtort.elte.hu/?page=ac9c5d9e30c9e2d0db0c44ec17dc7ab8&open_page=36
2017. június 9. konferencia-előadás Tartuban, Észtországban a *Folklorist are fallible* című nemzetközi konferencián (rendező: Tartui Egyetem, Észt és összehasonlító folklór tanszék). Az előadás címe: *Error, distortion or overenthusiastic storytelling? The legendary of "Vadrózsák" (Wild Roses).*

http://www.flku.ut.ee/sites/default/files/www_ut/fallibility_booklet.pdf

2017. május 18. vendégkutatói előadás a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. Az előadások címe: 1. Rossz gyűjtő / kiváló gyűjtő. *Mit tudunk a Vadrózsák rossz gyűjtőiként számon tartott Lőrinczi Elekről és Tiboldi Istvánról?* 2. *Tévedés, csúsztatás vagy túlzott mesélőkeds? A Vadrózsák mondanaköre.*

<http://www.kjnt.ro/infoteka/192>

2016. október 21. konferencia-előadás *Tudománytörténeti hagyományok és örökség a kolozsvári (romániai magyar) néprajzkutatásban* című konferencián (BBTE BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi Társaság). Az előadás címe: *Legendák a Vadrózsák körül. A Kriza-hagyatékek feltárásának újabb eredményei.*

<http://www.kjnt.ro/infoteka/174>

2015. október 16. konferencia-előadás *A kolozsvári néprajzkutatás hagyományai* című konferencián (BBTE BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi Társaság). Az előadás címe: *A Faragó-kultusz, és ami mögötte van. Kritikai megjegyzések egy filológusi életmű margójára.*

<http://www.kjnt.ro/infoteka/158>

2015. június 23. konferencia-előadás a Zágrábban megrendezésre kerülő 12. nemzetközi SIEF-konferencián (Utopias, Realities, Heritages: Ethnographies for the 21st century). Az előadás címe: *Inclusion and marginalisation: creating the criteria for proper collectors and proper collections.*

<http://www.siefhome.org/downloads/congresses/sief2015/SIEF2015-web.pdf>

2014. október 24. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kolozsvár). Az előadás címe: *Előzmények és hatások Erdélyben a népköltészet szervezett gyűjtését megelőző időszakból.*

<http://etno.lett.ubbcluj.ro/konferencia-3/>

2014. május 24. konferencia-előadás *A folklorisztika helyzete és perspektívái a Kárpát-medencében* címmel megrendezésre kerülő konferencián (Magyar Néprajzi Társaság, ELTE Néprajzi Intézet Folklore Tanszék, Katona Lajos Városi Könyvtár, Vác). Az előadás címe: *Kriza János és gyűjtőhálózata a 19. századi gyűjtések sorában.*

https://konyvtar.elte.hu/sites/default/files/vac_katona_lajos_meghivo.pdf

2013. november 14. előadás a 150 éves a Vadrózsák című könyvbemutatóon (Kriza János Néprajzi Társaság, MNT Folklór Szakosztálya, MTA Határon Túli Magyarok Titkársága, MTA Könyvtára, Budapest) Az előadás címe: *Az ismeretlen Kriza János és ismeretlen gyűjtői.*
http://konyvtar.mta.hu/download/2013_11_14_meghivo.pdf
2012. június 1. konferencia-előadás a 2. Pécs – Kolozsvár doktorandusz konferencián (Kolozsvár). Az előadás címe: *Kriza János népköltészeti gyűjtőhálózata a fennmaradt kézíratos források tükrében*
<https://docs.google.com/file/d/0B4XpkZmal1QQVv0tcTjTVZMNDg/edit?pli=1#>
2011. október 21. konferencia-előadás a 3. tudománytörténeti konferencián (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológiai Tanszék, Kolozsvár). Az előadás címe: *Kriza János népköltészeti gyűjtőhálózata – az ezzel összefüggésbe hozható levelezés kiadásának problémái*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/69>
2011. június 27. konferencia-előadás Kriza János születésének 200. évfordulójára rendezett konferencián (Erdélyi Unitárius Egyház, Kriza János Néprajzi Társaság, BBTE, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár). Az előadás címe: *Kriza János népköltészeti gyűjtőhálózata*
http://www.kjnt.ro/FILE/Kriza_200_eves_meghivo.pdf
2011. április 8. konferencia-előadás a Kolozsvár – Pécs, néprajzi – kulturális antropológiai doktori konferencián (Pécs). Az előadás címe: *Kanon és kanonizáció a történeti meseanyagban – egy 19. századi folklórgyűjtő példáján keresztül.*
2010. november 29. konferencia-előadás a Tudomány Napja tiszteletére rendezett PhD konferencián (Balassi Intézet, Márton Áron Szakkollégium, Budapest). Az előadás címe: *A népköltő Tiboldi István és konfliktusai a helyi társadalomban.*
2010. november 12. konferencia-előadás a XI. RODOSZ Konferencián (Kolozsvár). Az előadás címe: *Kiket ismerhetett Tiboldi István? A Vadrózsák egy gyűjtőjének kapcsolathálózata.*
http://kmei.ro/letoltes/XI_RODOSZ_Bolcseszettudomanyok_szekcio_reszletes_program_sajto.pdf
2010. augusztus 26. konferencia-előadás a Határátlépések, a doktoriskolák III. nemzetközi konferenciáján (Kolozsvár). Az előadás címe: *A 19. századi folklórgyűjtemények kanonizációs problémái – a Vadrózsák egy gyűjtőjének példáján.*
http://hungarologia.net/wp-content/uploads/doktor_konf_3_program.pdf

2009. december 4. konferencia-előadás a Benedek Elek Emlékülésen (Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest). Az előadás címe: *Tiboldi István, 19. századi folklórgyűjtő kéziratok anyagának és nyomtatott szövegeinek hitelességi problémái*
2007. szeptember 29. konferencia-előadás a Fiala Kultúrakutatók Szervezetének konferenciáján (Nagybörzsöny). Az előadás címe: *Tiboldi István, népköltő, tanító, folklórgyűjtő.*

KONFERENCIASZERVEZÉS

- 2023 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)
- 2022 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)
- 2021 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)
- 2019 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)
- 2018 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)
- 2012 Pécs – Kolozsvár doktorandusz konferencia (Farkas Judittal közösen)

ÖSZTÖNDÍJAK

- 2023– MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj
- 2023 Klebelsberg Kunó Kutatói Ösztöndíj (2 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltára, Kőváry László hagyatékának rendezésére)
- 2023 ELKH/HUN-REN ARP nagykövet
- 2019–2021 MTA Prémium Posztdoktori Ösztöndíj
- 2017–2018 ÚNKP-ösztöndíj 10 hónapra az ELTE BTK Néprajzi Intézetébe
- 2017 Klebelsberg Kunó Kutatói Ösztöndíj (2 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltára, Benczédi Gergely hagyatékának rendezésére)
- 2017 Campus Hungary (1 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2016–2017 Tempus Közalapítvány államközi kutatói ösztöndíja 10 hónapra Romániába
- 2014 Campus Hungary (3 hét, rövid tanulmányút a Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2014 Campus Hungary (3 hónap, szakmai gyakorlat a Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2014 Campus Hungary (1 hét, rövid tanulmányút Oxfordba, a Harris Manchester College Library-be)

- 2012 CEEPUS-ösztöndíj (2 hónap, Univerzity Karlovy, Prága)
2009–2012 MÖB-ösztöndíj a teljes doktori képzésre Romániába
2009 CEEPUS-ösztöndíj 2 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
2009 Erasmus-ösztöndíj 3 hónapra az Université Lumière Lyon 2-re
2008 CEEPUS-ösztöndíj 2 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
2007 CEEPUS-ösztöndíj 6 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
2006 CEEPUS-ösztöndíj 6 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
2004 CEEPUS-ösztöndíj 3 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
2002 CEEPUS-ösztöndíj 1 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre

EREDMÉNYEK

- 2009 1. helyezés, OTDK, Folklor Szekció

TAGSÁGOK

- 2024 Magyar Néprajzi Társaság
2020 Hajnal István Kör
2015 Kriza János Néprajzi Társaság
2015 SIEF (International Society for Ethnology and Folklore)

NYELVTUDÁS

- magyar anyanyelv
német középfokú C típusú nyelvvizsga (1998, Goethe Institut)
latin jeles érettségi (2000)
angol középfokú C típusú nyelvvizsga (2009, BME)
román alapszintű nyelvtudás

EGYÉB KÉPESSÉGEK

felhasználói szintű számítógépes ismeretek

Budapest, 2024. február 9.